

Αρσάκειο Γυμνάσιο Θεσσαλονίκης της Φ.Ε.

Θεουργική ιατρική και Ασκληπιεία: το πέρασμα από
τη μαγεία στην ιατρική επιστήμη

Πολιτιστικό πρόγραμμα
Σχ. Έτος 2021-22

B2: Βαλτούδης Ι., Κυπάρου Χ., Κυριαζοπούλου Χ., Λεβέντη Η., Λυμπόπουλος Ν., Μαυρόπουλος Α., Μαντέλα Ε., Μανωλόπουλος Α., Μπάμπα Π., Μπάμπας Σ., Μπαφατάκης Γ., Μπόνε Β., Μπόρος Κ., Μπουρουζήκας Μ., Νάκου Δ., Οικονόμου Κ., Πάνος Κ., Παπαδοπούλου Χ., Παπαδρόσου Κ.,

B3: Πατέλη Χ., Πολίτη Μ., Πρωτοφανούσης Φ., Ρεφανίδης Ι., Ρηγόπουλος Β., Σεβιντικίδη Μ., Σερεμέτα Σ., Σκανδύλα Μ., Σταμοπούλου Ά., Σταμπολίεβ Σ., Τάμπου Ε., Ταρασίδης Θ., Τζίμας Ι., Τοκμακίδης Σ., Τούλιος Γ., Τουτζιάρη Π., Τσιρά Β., Τσίτος Χ., Φραγκίδης Α., Χαρίσκου Ι.

Υπεύθυνοι καθηγητές:

Κατσικαρίδης Λεωνίδας, Ντίνα Όλγα-Μαρία, Φωτίου Μαρία

Μάγοι και σαμάνοι

- Ιατρική στενά δεμένη με τους θεούς
- Μάγοι, σαμάνοι, μάντεις, ιερείς και αστρολόγοι ως θεραπευτές
- Προσευχές, μαγγανείες, βότανα, δίαιτες, λουτρά για αποκατάσταση υγείας
- Α ραψωδία Ιλιάδας - οργή Απόλλωνα - ασθένεια στους Αχαιούς
- Μάντης Κάλχας - «διάγνωση» και «θεραπεία»
- Η θυσία - το «εξιτήριο» για εξιλέωση του θεού

https://www.logiosermis.net/2014/04/blog-post_1514.html#:~:Yok_PqhByUk
Σαμανισμός στην Αρχαία Ελλάδα

<https://slideplayer.gr/slide/5657151/>
Ο Απόλλωνας στέλνει λοιμό στο στρατόπεδο των Αχαιών. Στίχοι 44-53, Ραψωδία Α

Ασκληπιός

- Γιός του Απόλλωνα και της Κορωνίδας
- Τον ανέθρεψε ο Κένταυρος Χείρων
- Ήρωας Θεραπευτής
- Σύμβολό του: ραβδί με τυλιγμένο φίδι
- Χθόνια θεότητα
- Ενσάρκωνε όλες τις δυνάμεις της φύσης

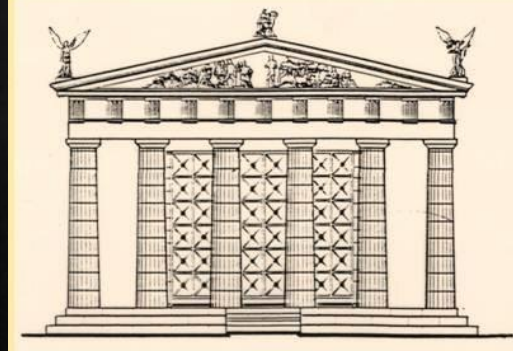
Ο Θεός Ασκληπιός

Ασκληπιεία - Κέντρα Υγείας της αρχαιότητας

- Ιερά
- Τόποι λατρείας του ήρωα και θεραπευτή θεού Ασκληπιού
- Τα πρώτα νοσοκομεία ή μάλλον συγκροτήματα κτηρίων υγείας
- Λατρεύονταν μυθολογικοί πρόγονοι του Ασκληπιού, ο Απόλλωνας και η Άρτεμις και τα μυθολογικά παιδιά του, η Υγεία και η Πανάκεια.

Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ
ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ
4^{ος} π. Χ. αι.

Άγαλμα
ιέρειας
στο μουσείο
της Επιδαύρου
4^{ος} π. Χ. αι.

Ο ναός του Ασκληπιού

Επίδαυρος και Ασκληπιείο

- Αρχαίο θέατρο Επιδαύρου
- Το ιερό του Ασκληπιού και το ιερό του πατέρα του Απόλλωνα, ενιαίο σύνολο λατρείας

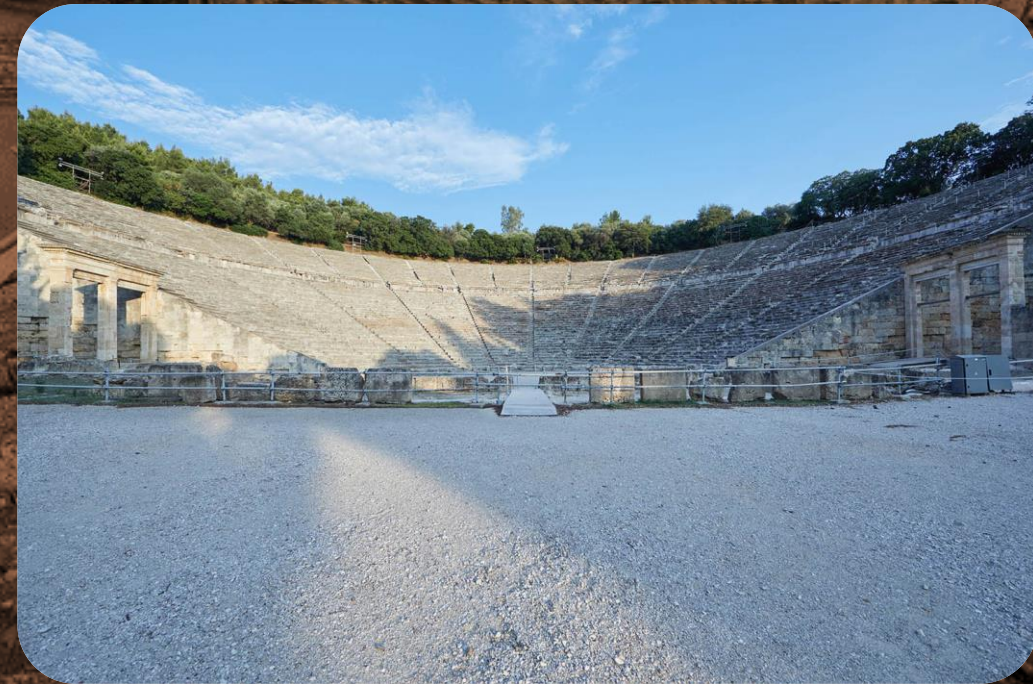
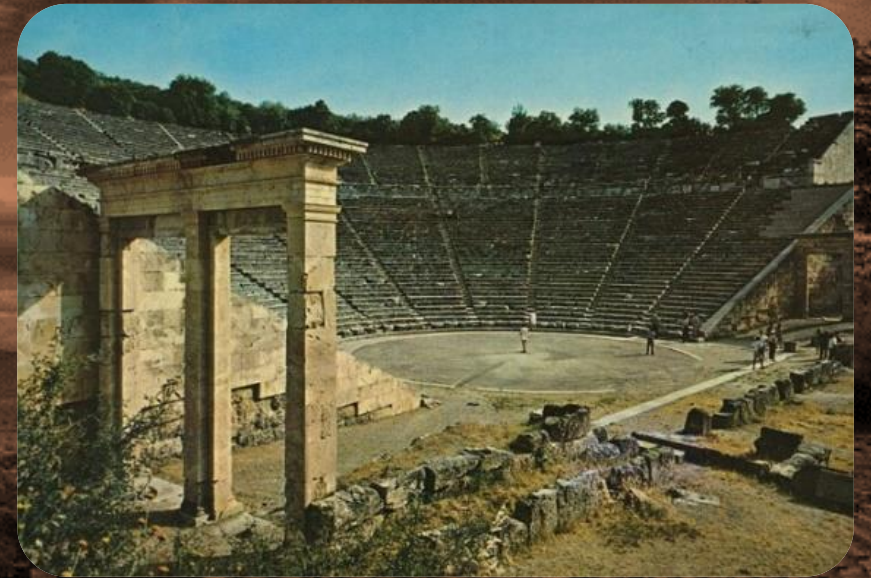

- Ο θεός Απόλλωνας, πατέρας του Ασκληπιού, λατρεύτηκε ως Απόλλων Μαλεάτας
- Βασιλιάς Μάλος έφτιαξε το θυσιαστήριο του Απόλλωνα

Το Αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου

Το αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου

- Τόπος: Αρχαία πόλη της Επιδαύρου - στο νοτιοανατολικό άκρο του Ασκληπιείου
- Έτος κατασκευής: 4ος αιώνας π.Χ.
- Αρχιτέκτονας: Πολύκλειτος
- Αρχιτεκτονική: κλασική μορφή ελληνικού αμφιθεάτρου

Αρχαίο θέατρο Επιδαύρου

Μαγικά στάδια θεραπείας

- Καθαρισμός - νερό
- «Θεοξένια» - Θυσία ζώου - προσφορά και βρώση κοινού γεύματος με το θεό
- Απόκτηση ζωικής δύναμης από τη θείκη τροφή - ενίσχυση της υγείας των ανθρώπων

Μέρη του Ασκληπιείου, όπου γίνονταν οι θυσίες

Αριστερά: Ο Ασκληπιός και η Υγεία δέχονται τη θυσία.
Δεξιά: Οι πιστοί προσφέρουν στους θεούς τροφή πάνω στο βωμό

Μαγικά στάδια θεραπείας

- Είσοδος ασθενών
- Καταγραφή συμπτωμάτων
- Προσευχές και θυσίες
- Προετοιμασία
- Διαμονή
- Διατροφή, λουτρά, ανάγνωση, γυμναστική, μαλάξεις, περίπατος στη φύση
- Ιατροφαρμακευτική θεραπεία
- Παρακολούθηση θεατρικών παραστάσεων
- Αθλητικοί αγώνες

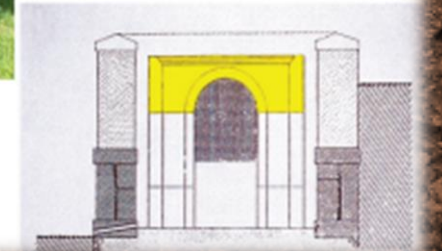

Στάδιο εκγύμνασης Επιδαύρου

ΤΟ ΝΕΡΟ: ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΚΑΘΑΡΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗΣ

Κρήνες
στο Ασκληπιείο
της Επιδαύρου

Το φρέαρ καθαρισμού στην είσοδο
του Ασκληπιείου

Μέρη του Ασκληπιείου - καθαρός-ρόλος του νερού

Μαγικά στάδια θεραπείας

- Συνάντηση με τον Ασκληπιό
- Εγκοίμηση στη στοά Αβάτου- εγκοιμητήριο
- Επίσκεψη του θεού στο όνειρο και θεραπεία ασθένειας με φάρμακο, υπόδειξη θεραπείας, ιερό ζώο

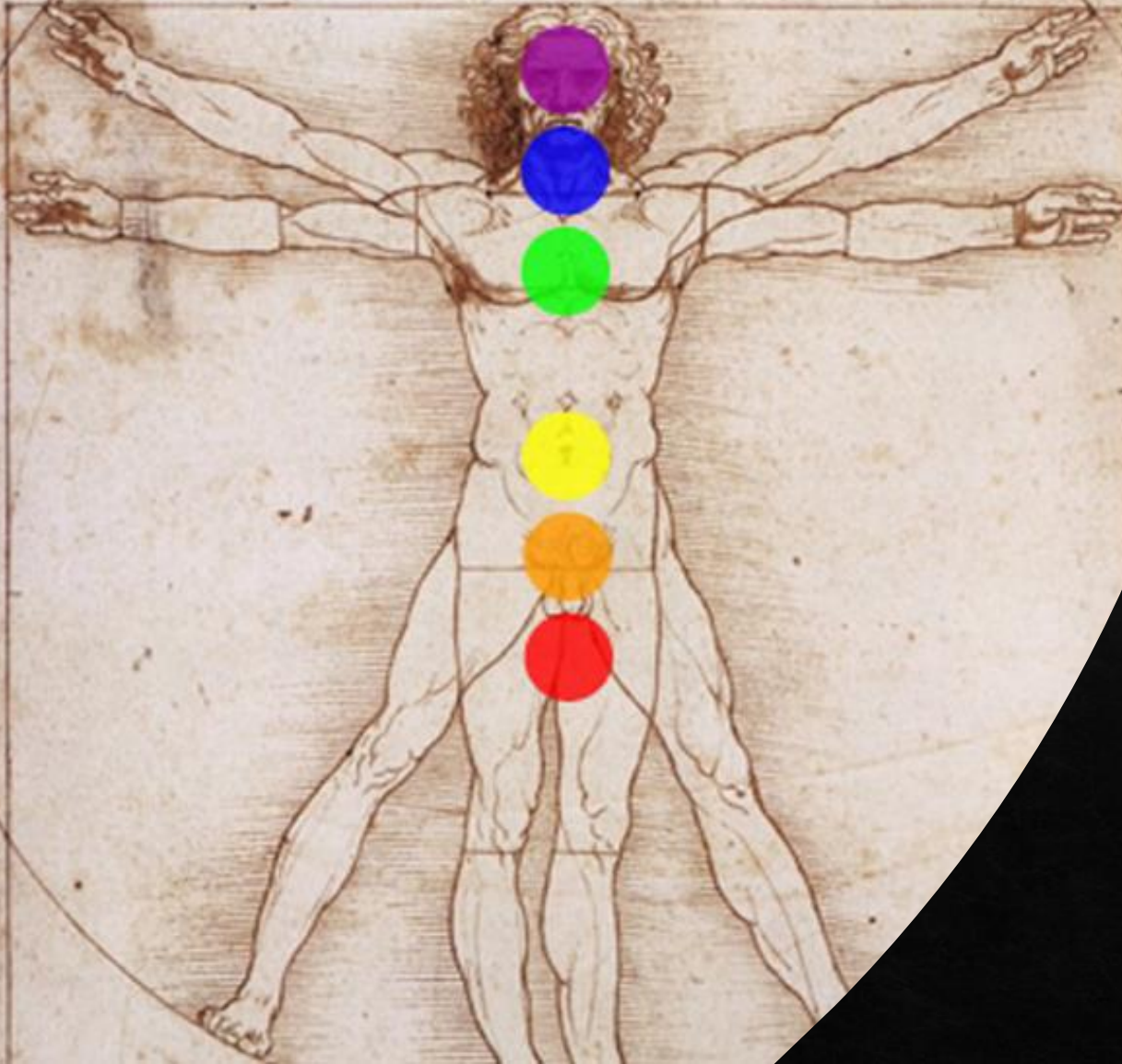
«Η θεραπεία κατά τον ύπνο είναι μια μίμηση του θανάτου και της αναγέννησης. Αυτός που κοιμάται μοιάζει με νεκρό, αυτός που ξυπνά αισθάνεται ανανεωμένος. Ο ύπνος είναι προσωρινός θάνατος, που φέρνει την αναγέννηση»

Β. Λαμπρινουδάκης

Εγκοίμηση

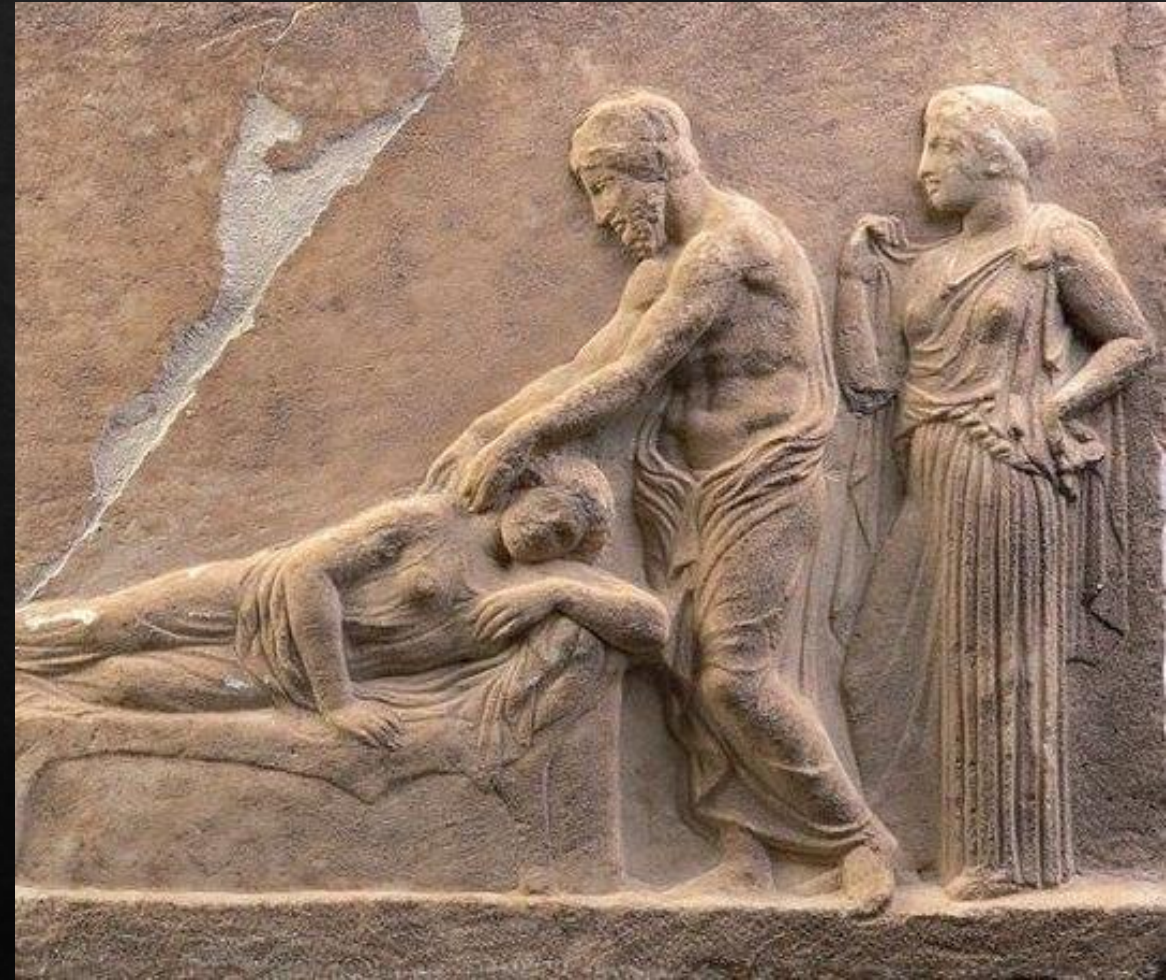
Ολιστική ιατρική

- Σώμα - Νους - Ψυχή = συγκοινωνούντα μέρη
- Άνθρωπος ως ολότητα
- Εξατομικευμένες θεραπείες
- Αυτοϊαση με σωστή διατροφή, ανάπαυση, άσκηση, ήλιο, καθαρό αέρα, υγιείς σχέσεις

Ολιστική ιατρική στα Ασκληπιεία

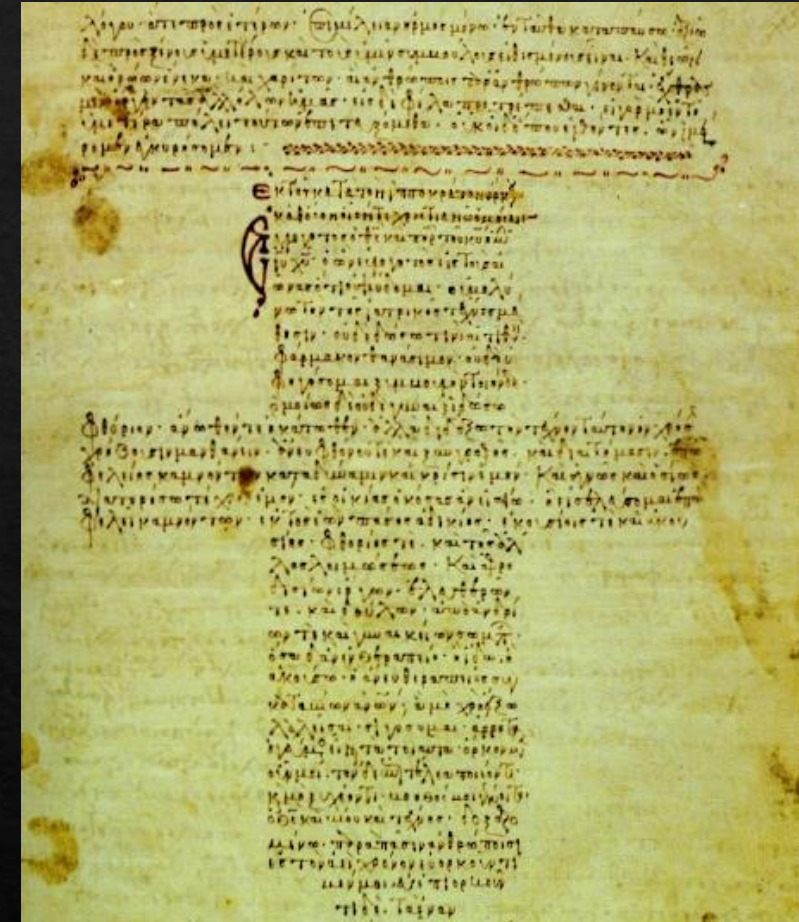
- Ασκληπιεία σε όμορφες τοποθεσίες
- Σωματική άσκηση και διατροφή
- Πνευματική υγεία
- Βότανα και φυτά
- Λουτρά, θαλασσινό νερό
- Ιερά ζώα
- Εγκοίμηση - εγχειρήσεις
- Θρησκευτική και θαυματουργική διάσταση

Η εγκοίμηση και η ολιστική αντιμετώπιση των ασθενειών

Το πέρασμα από τη θεουργική στην επιστημονική ιατρική Ο ρόλος του Ιπποκράτη

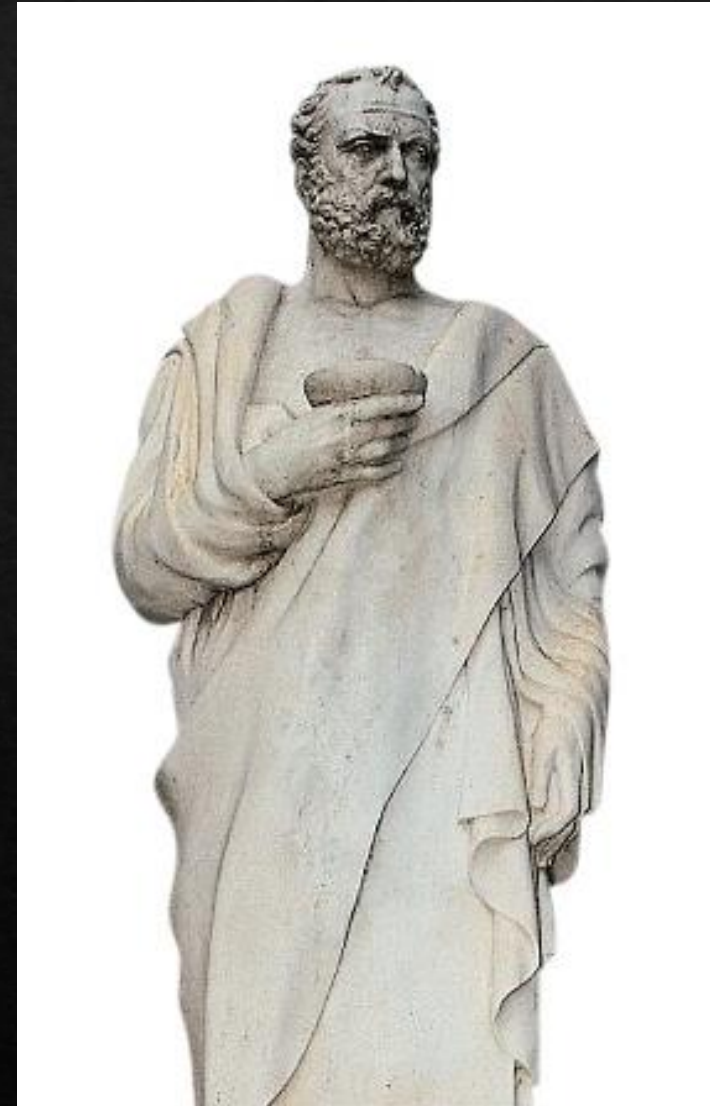
- Ιπποκράτης: 5^{ος} αι. π.Χ. - Κως
- Δεν πίστευε στη «θεόθεν νόσον»
- Πραγματικές αιτίες για τις ασθένειες (μολυσμένο νερό, ακαθαρσία, ποντίκια, άρρωστοι)
- Φροντίδα-πρόγνωση-συμπτώματα-διάγνωση-θεραπεία
- Όρκος της Ιατρικής

Βυζαντινό χειρόγραφο του 12ου αιώνα με τον όρκο του Ιπποκράτη σε μορφή σταυρού

Το πέρασμα από τη θεουργική στην επιστημονική ιατρική Ιπποκράτης και Ασκληπιός

- Μεγάλωσε και σπούδασε στο Ασκληπιείο της Κω
- Τοποθέτησε τον Ασκληπιό σε μεγαλύτερη απόσταση από τον άνθρωπο και την φύση και αρνήθηκε να δεχτεί τη θεική παρέμβαση ως αιτία της ασθένειας.
- Ασκληπιός - αμειβόμενος θεός - θεραπευτής - «ίατρα»
- Ιπποκράτης - αφιλόργυρος

Ο Ιπποκράτης

Πηγές

- ◆ Ιστορικά Θέματα (2005), Περιοδικό, Τεύχος 44, Εκδόσεις Πολιτεία
- ◆ Κιζιρίδου Π. (2014), Το αίτημα της ίασης των ασθενών στη λαϊκή θρησκευτικότητα", Διδακτορική Διατριβή, Α.Π.Θ., Θεολογική Σχολή, Τμήμα Θεολογίας, Τομέας Ηθικής και Κοινωνιολογίας
- ◆ Κοσκερίδου Α. (2019), Η βίβλος της Ολιστικής Θεραπείας για θεραπευτές και θεραπευόμενους, Εκδόσεις IWRITE
- ◆ Λαμπρινουδάκης, Β. (2014), Θεουργική Ιατρική. Στο: Ν. Σταμπολίδη - Γ. Τασούλα (επιμ.) Ίασις: Υγεία, Νόσος, Θεραπεία από τον Όμηρο στον Γαληνό. Αθήνα: Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης, σ. 17-31.
- ◆ Λαμπρινουδάκης, Β. (2016) Ένα μοναδικό ταξίδι στην ιστορία της υγείας. Πάτρα: Δήμος Επιδαύρου. Διάζωμα.
- ◆ Πανεθυμιτάκης, Α.Β. (1995), Εισαγωγή στην Ολιστική Ιατρική, Εκδόσεις Ακίδα

Ευχαριστούμε πολύ!